

Súd: Krajský súd Trenčín  
Spisová značka: 4Co/230/2017  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3615200657  
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 11. 2017  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová  
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3615200657.1

## Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Oľgy Lichnerovej a sudkýň JUDr. Alice Beňovej a JUDr. Ivety Anderlovej v spore žalobcu: D. H. N., s.r.o., so sídlom v G., K. č. 5, IČO: XX XXX XXX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Y. H., s.r.o., so sídlom v G., K. č. 5, proti žalovanej D. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., Z. XXXX/XX, zastúpenej G. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., Z. XXXX/XX, o zaplatenie 3008,78 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 25. januára 2017, č. k. 6C/94/2015-77, takto

### rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

### odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. žalobu zamietol, vo výroku II. žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v pomere 100% úspechu vo veci. V odôvodnení uviedol, že podľa zmluvy o poskytnutí pôžičky z 18.03.2011 právny predchodca žalobcu U. P. E. a.s. ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzavreli zmluvu o pôžičke, na základe ktorej bola žalovanej poskytnutá bezúčelová pôžička v sume 3.000 eur, v listine sa uvádza aj celková suma pôžičky 5.640 eur, ktorú sa zaviazala žalovaná splatiť v 60 mesačných splátkach po 94 eur. Podľa bodu 6.2 VOP, ako súčasti zmluvy o pôžičke, splátky sú splatné do 20. dňa v príslušnom mesiaci, ak nie je uvedené inak. Podľa bodu 6.4 VOP je prvá splátka splatná nasledujúci mesiac po uzatvorení zmluvy, pokiaľ nie je dohodnuté inak. Ďalšie údaje týkajúce sa poskytnutej pôžičky boli v zmluve uvedené takto: ročná úroková sadzba: 32,31 %, RPMN: 32,3 %, priemerná hodnota RPMN: 20,04 %, termín konečnej splatnosti (mesiac/rok): 03/2016. Tiež súd zistil, že zmluva o poskytnutí pôžičky podpísaná žalovanou neobsahuje údaje o výške splátky RPMN ani úroku, tieto údaje sú uvedené v tabuľkovej forme zahŕňajúce úvery v rôznej výške a rôznej dobe splatnosti, neobsahuje údaj o priemernej RPMN, či úrokovej sadzbe. Podľa listiny z 29.02.2012 a doručenky č. I. 9, právny predchodca istinu zosplatnil, pretože žalovaná nevzala vážne predchádzajúce upozornenie o poslednej možnosti mesačného splácania pohľadávky. Vyzval žalovaného k zaplateniu celkovej istiny 5.010,20 eur obratom, najneskôr do 3 dní od doručenia upomienky. Predmetnú výzvu zaslal žalovanej na ním oznámenú adresu v zmluve o pôžičke a táto ju prevzala 06.03.2012. Z prehľadu splátok a úhrad na č. I. 10 vyplýva, že žalovaná si neplnila svoje zmluvné povinnosti riadne a včas, keď celkovo uhradila splátky spolu v sume 1.627,36 eur. Prvýkrát sa dostala do omeškania so splátkou splatnou 20.11.2011. Následne bola nepretržite v omeškaní s úhradou splátok, pričom ďalšia úhrada je evidovaná až 16.04.2012, kedy už bola v omeškaní so splátkami vo výške 413,60 eur, na viac právny predchodca žalobcu už v tom čase úver predčasne zosplatnil. Hoci následne uhradzovala splátky v rôznych sumách, ku dňu zosplatnenia - v evidencii splátok až 20.11.2012 bola v omeškaní so splátkami vo výške 489,65 eur. Súd na základe takto vykonaného dokazovania a po zhodnotení jeho výsledkov dospel k záveru, že dňa 18.03.2011 došlo medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou k uzavretiu zmluvy o pôžičke podľa § 657 a nasl. Občianskeho zákonníka. Zároveň súd vyhodnotil predmetnú zmluvu ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere upravenú v zákone o spotrebiteľských úveroch, ktorý je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku aj vo vzťahu k Obchodnému zákonníku v pomere špeciality.

Predmetná zmluva má taktiež charakter spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 Občianskeho zákonníka, keďže právny predchodca žalobcu zmluvu uzatváral v rámci svojej podnikateľskej činnosti a žalovaný je v nej identifikovaný ako fyzická osoba - nepodnikateľ menom a priezviskom, bydliskom a rodným číslom, zo zmluvy nevyplýva a žalobca v konaní ani netvrdil, že by bola zmluva uzatváraná zo strany žalovaného na účely výkonu jej obchodnej činnosti, alebo inej podnikateľskej činnosti. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa na daný právny vzťah použije prednostne to ustanovenie Občianskeho zákonníka, ktoré je pre spotrebiteľa výhodnejšie oproti úprave v inom právnom predpise a v zmysle § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka neplatnými sú také dojednania v spotrebiteľských zmluvách, ktoré obchádzajú ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách výhodnejšie pre spotrebiteľa. Skutočnosť, že žalobca následne nadobudol pohľadávku nemení spotrebiteľský charakter zmluvy. Ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. je špeciálnym ustanovením k ustanoveniu § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka a je potrebné ho aplikovať prednostne v prípade nároku uplatneného zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorým je aj nárok uplatnený v tomto konaní. Keďže žalobcom uplatnený nárok je národom zo spotrebiteľskej zmluvy, bol súd v zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. povinný z úradnej povinnosti skúmať, či nedošlo k premlčaniu uplatneného nároku, a teda prihliadnuť na premlčanie ex offa, teda aj bez toho, aby sa žalovaný premlčania dovoľával v zmysle Občianskeho zákonníka. Predmetné ustanovenie bolo zavedené s účinnosťou od 01.05.2014. Niet pochyb, že citované ustanovenie má procesnoprávny charakter a keďže zákon, ktorým bolo zavedené, neobsahuje osobitné prechodné ustanovenie, ktoré by účinky posúvalo na veci rozhodované po účinnosti predmetnej právnej úpravy, je potrebné ho aplikovať na všetky súdené veci v čase rozhodovania. Súd mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že medzi zmluvnými stranami zmluvy o pôžičke zo dňa 18.03.2011 bola uzavretá aj dohoda, v zmysle ktorej mohol právna predchodca žalobcu pre nezaplatenie niektorej zo splátok včas a v plnej výške vyhlásiť predčasnú splatnosť celého dlhu a žiadať zaplatenie celej pohľadávky. Toto skutkové zistenie nebolo medzi účastníkmi konania sporné, keď žalobcom bolo tvrdené a žalovanou nepopreté. Z prehľadu splátok a úhrad mal súd ďalej za preukázané, že žalovaná neuhradila splátku splatnú 20.11.2011 a už počnúc dňom 21.11.2011 bola v omeškani. Právny predchodca žalobcu zosplatnil úver listom zo dňa 29.02.2012. Vzhľadom na uvedené, vychádzajúc z ustanovenia § 101, § 103 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, mal súd za to, že premlčacia doba ohľadom celého dlhu začala plynúť 21.11.2011, t. j. odo dňa nasledujúceho po splatnosti prvej nesplnenej splátky, pre ktorú mohol žalobca vyhlásiť predčasnú splatnosť celého dlhu /hoci zosplatniť dlh mohol až po nezaplatení tretej splátky 21.01.2012/. Začiatok plynutia premlčacej doby zákon stanovuje objektívne, t. j. odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, nezávisí teda od subjektívnych okolností, teda od toho, či oprávnený subjekt vedel alebo nevedel o svojom práve. Keďže premlčacia doba uplynula najneskôr 21.11.2014 a návrh na začatie konania bol doručený súdu až 13.02.2015, súd dospel k záveru, že celý nárok žalobcu je premlčaný, a preto žalobu zamietol. Záverom súd uvádza, že formulárová zmluva o pôžičke podpísaná spotrebiteľom nie je čo do náležitostí zmluvy totožná so zmluvou, ktorá mu bola zaslaná dodatočne, neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. i/, y/ zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom viacero povinných údajov ako výška splátky, RPMN, termín konečnej splatnosti sú uvedené len v tabuľkovej forme zmluvných podmienok. Takýto úver je potom bezúročný a bezpoplatkový, teda aj v prípade, že by úver nebol premlčaný mal by žalobca nárok len na zaplatenie istiny po odpočítaní zaplatených splátok úveru. Právne vec posudzoval aj podľa § 2 písm. a/, písm. b/ zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Pretože bola žalovaná v konaní úspešná v celom rozsahu, súd mu priznal proti žalobcovi podľa 255 ods. 1 CSP trovy konania vo výške 100% úspechu vo veci. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Dôvodil tým, že súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď nesprávne posúdil otázku premlčania. Pre posúdenie plynutia premlčacej doby vychádzal z nepreukázaných údajov, a to k dátumu poslednej neuhradenej splátky, ktorá založila právo veriteľa žiadať predčasné splatenie. Mal za to, že súd posúdil ukončenie zmluva nesprávne, vychádza z nepreukázaných tvrdení, resp. odvodzoval začiatok plynutia premlčacej doby od skutočnosti, s ktorými nie je možné spájať ukončenie zmluvy, príp. vyhlásenie mimoriadnej splatnosti. Podľa názoru žalobcu súd svoje odôvodnenie nezaložil na relevantných dôkazoch a skutočnostiach. S poukazom na ust. § 565 a § 103 Občianskeho zákonníka uviedol, že ak sa nesplní niektorá splátka, stane sa zročným celý dlh a veriteľ môže žiadať o zaplatenie celej pohľadávky. Toto dojednanie sa však viaže na oprávnenie veriteľa vyhlásiť mimoriadnu splatnosť celého úveru. Veriteľ však môže toto svoje právo na zaplatenie celého zvyšku dlhu uplatniť iba do zročnosti

najbližšej nasledujúcej splátky. Ak veriteľ toto svoje právo nevyužije a proti dlžníkovi neuplatní zaplatenie celého zvyšku dlhu, prestane dňom zročnosti najbližšie nasledujúcej splátky plynúť premlčacia doba pre celý zvyšok dlhu. Jednotlivé splátky sa budú opäť premlčovať samostatne od ich zročnosti až do okamihu, keď dlžník nesplní niektorú zo splátok. Poukázal na skutočnosť, že listom zo dňa 29.02.2012 právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného k úhrade dlžnej sumy do 3 dní od jeho doručenia. Žalovaný list prevzal dňa 06.03.2012, poskytnutá lehota teda uplynula dňa 09.03.2012, pričom dňom nasledujúcim, teda 10.03.2012 došlo k splatnosti celej dlžnej sumy. Zároveň je od tohto dátumu potrebné posudzovať začiatok plynutia premlčacej doby. Žalobný návrh bol podaný dňa 13.05.2015, premlčacia doba k predmetnému dátumu neuplynula. Poukázal aj na rozsudky Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5Co/934/2015 z 23.03.2016, sp. zn. 9Co/895/2015 z 25.08.2016 a rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn.6Co/578/2016 z 27.12.2016. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 388 CSP zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie tak, že vyhovie žalobnému návrhu, resp. v zmysle § 389 ods. 1 CSP rozsudok zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania vo výške 336,01 eur.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrila.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je treba zrušiť a vec mu vráti na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z nasledovných dôvodov:

5. Súd prvej inštancie založil svoje zamietajúce rozhodnutia na tom právnom závere, že peňažný nárok žalobcu je premlčaný, keď z prehľadu splátok a úhrad mal preukázané, že žalovaná neuhradila splátku splatnú dňa 20.11.2011, a už počnúc dňom 21.11.2011 bola v omeškaní. Právny predchodca žalobcu zosplatnil úver listom zo dňa 29.02.2012. Vzhľadom na uvedené, vychádzajúc z ustanovenia § 101, § 103 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, mal súd za to, že premlčacia doba ohľadom celého dlhu začala plynúť 21.11.2011, t. j. odo dňa nasledujúceho po splatnosti prvej nesplnenej splátky, pre ktorú mohol žalobca vyhlásiť predčasnú splatnosť celého dlhu /hoci zosplatniť dlh mohol až po nezaplatení tretej splátky 21.01.2012/. Keďže premlčacia doba uplynula najneskôr 21.11.2014 a návrh na začatie konania bol doručený súdu až 13.02.2015, súd dospel k záveru, že celý nárok žalobcu je premlčaný, a preto žalobu zamietol.

6. Odvolací súd považuje tento právny názor súdu prvej inštancie za predčasný.

7. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyplýva, že v rámci spotrebiteľského záväzkového vzťahu právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej peňažnú pôžičku, ktorú však žalovaná nesplácala podľa dohodnutých podmienok. Právny predchodca žalobcu ako veriteľ výzvou z 29.02.2012 označenou ako predžalobná upomienka a doručenou žalovanej dňa 06.03.2012, vyzval žalovanú k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorázovo v súlade so všeobecnými obchodnými podmienkami zmluvy, vo výške 5010,20 eur najneskôr do 3 dní od doručenia tejto upomienky.

8. Podľa § 103 Obč. zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stal zročný celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

9. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

10. Podľa § 565 Obč. zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

11. Ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, je dlžník povinný uhradiť každú dohodnutú splátku k určitému termínu. Splatnosť jednotlivých splátok neovplyvňuje splatnosť celého dlhu. Premlčanie sa v zmysle § 103 veta prvá Obč. zákonníka viaže na jednotlivé splátky a nie na celý dlh. V prípade, ak niektorá splátka nie je včas zaplatená, môže byť dohodnuté, prípadne stanovená rozhodnutím tzv. strata výhody splátok. V prípade, že sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia

doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Predčasnú splatnosť peňažného záväzku môže veriteľ za podmienok stanovených v § 53 ods. 9 Obč. zákonníka vyvolať jednostranným právnym úkonom.

12. Z uvedeného potom treba vyvodiť, že veriteľ má právo vymáhať len nezaplatenú splátku a rovnako má právo pri porušovaní povinnosti spočívajúcej v nezaplatení niektorej zo splátok, za splnenia podmienky, že to bolo dohodnuté, alebo v rozhodnutí určené, žiadať zaplatenie celej pohľadávky. Žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky veriteľovi vyplýva výlučne z ust. § 565 Obč. zákonníka. Súd prvej inštancie predčasne dospel k záveru, že žalobca (jeho právny predchodca) vyhlásil predčasnú splatnosť celého dlhu pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 29.02.2012 s následkom práva na úhradu všetkých splátok. Nezaoberal sa však tým, či právo veriteľa žiadať zaplatenie celej pohľadávky bolo zmluvnými stranami dohodnuté, či takéto právo veriteľovi vyplynulo zo zmluvy o poskytnutí pôžičky uzavretej dňa 18.03.2011 medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou alebo zo Všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú súčasťou predmetnej zmluvy o pôžičke. Totiž len v prípade, ak veriteľ má právo vyplývajúce z ust. § 565 Obč. zákonníka oznámiť dlžníkovi, že trvá na zaplatení celej pohľadávky, potom premlčacia doba celého dlhu začína v zmysle § 103 veta druhá Obč. zákonníka plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky tak, ako správne uvádza vo svojom rozhodnutí súd prvej inštancie. Súd prvej inštancie preto predčasne považoval právny úkon žalobcu zo dňa 29.02.2012 označený ako "predžalobná upomienka" za vyhlásenie predčasnej splatnosti celej pohľadávky podľa § 565 Obč. zákonníka. Odvolací súd zároveň poukazuje na listinné dôkazy predložené žalobcom a to zmluvu o pôžičke a všeobecné obchodné podmienky, ktoré sú takmer nečitateľné, písané drobným písmom, a ktoré si mal súd od žalobcu vyžiadať v čitateľnej verzii.

13. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. b/, c/ a § 391 ods. 1 CSP.

14. V zmysle § 391 ods. 3 CSP súd prvej inštancie bude v danej veci ďalej konať v zmysle hore uvedených intencií. Vyžiada od žalobcu zmluvu o pôžičke a všeobecné obchodné podmienky v čitateľnej verzii a opätovne posúdi, či vyhlásenie predčasnej splatnosti celej pohľadávky bolo v súlade so zmluvou o pôžičke a všeobecnými obchodnými podmienkami, t. j. či toto bolo zmluvným stranami dohodnuté. Až po vyhodnotení týchto skutočností sa bude zaoberať dôvodnosťou uplatneného nároku.

15. Vysloveným právnym názorom je súd prvej inštancie v zmysle § 391 ods. 2 CSP viazaný.

16. Podľa § 396 ods. 3 CSP súd prvej inštancie rozhodne o náhrade trov konania v novom rozhodnutí o veci.

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednomyseľne.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).